

RYSZARD KRYNICKI

LAUREAT MIĘDZYNARODOWEJ NAGRODY LITERACKIEJ IM. ZBIGNIEWA HERBERTA 2015

RYSZARD KRYNICKI, jeden z najważniejszych żyjących dziś polskich poetów, przyszedł na świat w roku 1943 w obozie pracy w Austrii, do którego zostali deportowani jego rodzice. Jak napisał wiele lat później: „urodzonemu w transporcie / przypadło mi miejsce śmierci”...

Większość życia spędził w Poznaniu, gdzie na początku lat 70., wraz z m.in. Stanisławem Barańczakiem, współtworzył poetyckie pokolenie Nowej Fali, grupę artystów, których połączył zarówno opór wobec władz PRL-u po wydarzeniach marcowych roku 1968 i grudniowych roku 1970, potrzeba odkłamywania rzeczywistości, przeciwstawienia się oficjalnej ideologicznej „nowomowie”, jak i nowatorski stosunek do języka poetyckiego. Dla poetów Nowej Fali (także m.in. Ewy Lipskiej, Juliana Kornhausera, Adama Zagajewskiego) wiersz – nie tracąc swej unikalności, oryginalności – stał się wehikułem dla wypowiedzania prawdy, efektem połączenia odwagi artystycznej i moralnej.

Taka postawa oznaczała także osobiste zaangażowanie poetów w działalność opozycyjną. Ryszard Krynicki był represjonowany, w latach 1976-80 objęty zakazem druku i zapisem cenzorskim; publikował w paryskiej „Kulturze”, ale nigdy nie zdecydował się na emigrację.

Po przełomie 1989 r. stworzył, wraz z żoną Krystyną, Wydawnictwo a5, publikujące m.in. wiersze Wisławy Szymborskiej oraz prestiżową kolekcję poetycką. Jego zainteresowanie poezją języka niemieckiego, długie lata pracy tłumacza zaowocowały m.in. tomami przekładów Nelly Sachs i Paula Celana.

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA

Poetycka dykcja Krynickiego, który debiutował w 1968 r. zbiorem o charakterystycznym tytule „Pęd pogoni, pęd ucieczki”, zmieniała się przez dziesięciolecia. Ewoluowała od gwałtowności i niepokoju po medytacyjne skupienie i ascetyczność, czego przykładem jest m.in. opublikowany niedawno tom „Haiku. Haiku mistrzów”. U podstawy przemian leży osobowość pisarza, jego duchowa żarliwość, odrębność, sprawiająca, że – w poszukiwaniu prawdy słów i z przekonaniem o konieczności oddania ich na służbę dobra – wielokrotnie wybierał poetyckie milczenie. Ciszę.

Ryszarda Krynickiego od wczesnych lat 70. łączy szczególnie bliska relacja z osobą i twórczością Zbigniewa Herberta, czego przejawem jest zarówno publikowanie przez Wydawnictwo a5 poezji autora „Pana Cogito”, jak i – przede wszystkim – liczne nawiązania do tego poety w dziele samego Krynickiego. Zbigniew Herbert był z kolei autorem wiersza „Do Ryszarda Krynickiego – list”.

W ostatnich latach Ryszard Krynicki opublikował zbiór wierszy „Kamień, szron”, wybory „Wiersze wybrane” i „Przekreślony początek” oraz wspomniany tom „Haiku. Haiku mistrzów”.

Obecnie, wraz z żoną – Krystyną Krynicką, mieszka w Krakowie.

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA

